

Morgenbladet 24/11.56

103012

Idag: BENJAMIN VOGT*Ikke i våre villeste drømmer*

De radikale kretsers innstilling til forsvaret her i landet har i de siste femti år gjennomgått følgende faser:

1) I 1905 ville man heller slåss med svenskene enn å oppgi noen muskedundere på begge sider av grensen. De konservative kretser hvis moderasjon eventuelt tvang igjennom en fredelig ordning, fikk sitt pass påskrevet som «unasjonale».

2) Tyve til tredve år senere ville Venstre og Arbeiderpartiet overhodet ikke slåss mot noen andre enn sitt eget lands forsvarsvesen og dets offiserkorps. Hitler og konsortium ansåes mindre farlige for vår frihet enn den norske forsvarsmakt som kunne «brukes mot folket».

3) I 1940 ville derimot den sosialistiske regjering etter noen vakling slåss mot verdens sterkeste militærmakt — uten tropper, uten våpen og uten å ha gitt mobiliseringsordre.

4) Da myndighetene kom til England ville Regjeringssjefen først ikke anerkjenne engelskmennene som allierte. Man var også i tvil om det var lovlig å bruke norske soldater utenfor norsk område. Og da vi endelig hadde fått en godt trent og godt bevæpnet brigade i Skottland, saboterte man dens bruk, slik at den aldri så meget som så en tysker, men kom hjem på passasjerplass noen måneder etter at britene hadde ordnet opp sammen med hjemmestyrkene.

5) Idag derimot sender man gladelig tropper til Afrika uten å vite a) hvor de eventuelt skal stasjoneres, b) hva deres oppgave blir, c) hvem de eventuelt kan komme i kamp med og d) hvordan de i tilfelle skal forsterkes eller evakueres.

Det kan være verd å se litt nærmere på denne norske kontingents stilling. Å kalle den en «politistyrke» er helt misvisende. Den har intet tilfelles med f. eks. den internasjonale politistyrke som i sin tid skulle overvåke valgene i Saar. Den er en militær avdeling under militær kommando og med militær utrustning. Den skal ikke passe på noen valgurner, men den skal operere midt imellom store og hverandre fiendtlig innstilte militære styrker, som hver for seg kunne slette den ut i løpet av noen dager.

Skjønt dens formodede oppgave er å skille de stridende parter og å opprette et slags status quo ante, så forelå der da dens første

norske avdelinger landet i Egypt, ikke noen endelig avtale med oberst Nasser om hva den skulle gjøre, og hvor, ikke noen avtale med briter og franskmenn om når de skulle trekke seg ut og på hvilke betingelser, og heller ikke noe endelig og forpliktende tilsagn fra Israel om at de israelitiske styrker ville overlate FN troppene å overvåke det erobrede område i Sinai. «I prinsippet» var der et slags tilsagn, men det var omhegnet av kauteler om at Israels grenser måtte sikres.

Midt oppe i dette vepsebol vil derfor norske soldater kunne komme til å befinne seg i opposisjon til britiske og franske styrker, til egyptiske og israelitiske, eller endogså til russiske og kinesiske «frivillige», og muligens til amerikanere som vil motsette seg infiltrering av disse «frivillige».

Vårt eneste håp i tilfelle av en alvorlig konflikt med oppblussing av større krigshandlinger, er at britene som vi angivelig er kommet for å sette på dør, vil forbarme seg over oss og ta oss med når de eventuelt evakuerer.

Naturligvis, der er alltid en slags forklaring på selv den verste galimatias. Grunnen til at vi har kunnet dumpe oppi alt dette rot, er at vi skal forsvare verden og dens fred mot det såkalte franske og britiske angrep på Egypt. Vi skal vise i handling at vi har den moralske ansvarsfølelse som britiske konservative og franske sosialister ikke eier.

Og når vi sammen med Columbia, India, Sovjet og mange andre kan innta denne storartede holdning, så er det fordi vi på bunnen av vår sjel — gudskjelov — vet at britene er nokså siviliserte og derfor ikke så verst farlige.

Hadde det derimot stått russiske tropper i Port Said, så tør jeg vedde mitt hode på at et likeså enstemmig Storting og en likeså enig Regjering ville avslått alle anmodninger fra FN om å sende norske «politistyrker» for å få russerne ut.

Den «linje» som vår Regjering og vårt Storting har trukket opp lar seg definere ganske tydelig hvis man feier tilside alle omsvøp og alle svevende talemåter: Vi lar ungarerne dø fordi det er risikabelt å sende dem annet enn bandasjer og tranpiller. Men vi lar Nasser og hans medsammensvorne leve, fordi vi trygt kan feire en billig moralsk triumf på britenes bekostning.

Benjamin Vogt.